

4.4. Forældelse

Efter konventionens artikel 33 skal medlemsstaterne sikre, at forældelsesfristen for bl.a. tilfælde af seksuelt misbrug af børn, børneprostitution, rekruttering eller udnyttelse af børn til pornografiske forestillinger og fremstilling af børnepornografisk materiale gør det muligt at indlede retsforfølgning, efter at ofret er blevet myndigt. Endvidere skal fristen stå i rimeligt forhold til grovheden af den forbrydelse, der er tale om, jf. pkt. 3 ovenfor.

Som det fremgår af pkt. 2.3 ovenfor, regnes forældelsesfristen efter straffelovens § 94, stk. 4, for en række sædelighedsforbrydelser tidligst fra den dag, den forurettede fylder 18 år. Det drejer sig bl.a. om bestemmelserne i straffelovens §§ 216-220, 222 og 223 (om bl.a. voldtægt, samleje med barn under 15 år, samleje med adoptivbarn mv.). De forhold, som er omfattet af konventionens artikel 18 (om seksuelt misbrug af børn), må således efter Justitsministeriets opfattelse anses for omfattet af den gældende bestemmelse i straffelovens § 94, stk. 4.

Konventionens artikel 19 om forskellige forhold vedrørende børneprostitution mv. må anses for opfyldt bl.a. ved straffelovens § 223 a om den, der som kunde mod betaling eller løfte om betaling har samleje med en person under 18 år, § 228 om rufferi mv. og § 229, stk. 1 (alfonseri), om den, der fremmer kønslig usædelighed ved for vindings skyld eller i oftere gentagne tilfælde at optræde som mellemmand, eller som udnytter en andens erhverv ved kønslig usædelighed, samt straffelovens § 262 a, stk. 2, nr. 1, om menneskehandel.

Straffelovens § 94, stk. 4, omfatter i dag ikke bestemmelserne i straffelovens §§ 223 a, 228 og 229, stk. 1, og med henblik på at opfylde konventionens artikel 33 foreslås det på denne baggrund, at disse bestemmelser tilføjes til opregningen i straffelovens § 94, stk. 4. Det samme gælder den foreslåede nye bestemmelse om rekruttering mv. af børn til at deltage i pornografiske forestillinger, jf. forslaget til straffelovens § 235 a, stk. 1 (lovforslagets § 1, nr. 3), jf. pkt. 4.3 ovenfor.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1 (forslag til ændring af straffelovens § 94, stk. 4), og bemærkningerne hertil.

4.5. Bevisførelse om forurettedes tidligere seksuelle adfærd i sædelighedssager

4.5.1. Efter retsplejelovens § 185, stk. 1, 1. pkt., jf. stk. 2, må bevisførelse om et vidnes tidligere seksuelle adfærd kun finde sted på den måde og i den udstrækning, som retten bestemmer. Endvidere kan en sådan

bevisførelse kun tillades, hvis den kan antages at være af væsentlig betydning for sagen, jf. § 185, stk. 2.

Denne regel omfatter alene sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 216 (voldtægt), § 217 (opnåelse af samleje ved anden ulovlig tvang) og § 218, stk. 2 (samleje uden for ægteskab med en person, der befinder sig i en tilstand, i hvilken den pågældende er ude af stand til at modsætte sig handlingen). Bestemmelsen omfatter også anden kønslig omgængelse end samleje og kønslig omgængelse med en person af samme køn i relation til de nævnte bestemmelser (jf. straffelovens §§ 224 og 225).

Formålet med retsplejelovens § 185, stk. 2, der blev indsat ved lov nr. 257 af 27. maj 1981, er at beskytte forurettede i voldtægtssager mv. mod den yderligere belastning, der ofte vil følge af en bevisførelse under straffesagen om den forurettedes tidligere seksuelle adfærd. Det anføres i forarbejderne til bestemmelsen, at der kan forekomme sager, hvor det af hensyn til sagens opklaring, herunder retssikkerhedsmæssige hensyn, kan være nødvendigt i større eller mindre omfang at komme ind på forurettedes tidligere seksuelle adfærd.

Strafferetsplejeudvalget overvejede i betænkning nr. 1485/2006 om forurettedes processuelle retsstilling i straffesager, side 11 ff., spørgsmålet om, hvorvidt retsplejelovens § 185, stk. 2, bør udvides til også at omfatte andre sædelighedsforbrydelser end voldtægt mv. Udvalget anførte i den forbindelse, at det forekommer, at der i sager om incest og andre seksuelle overgreb mod børn ønskes bevisførelse om barnets tidligere seksuelle eller seksualiserende adfærd. Selv om en sådan bevisførelse ikke har helt samme karakter som bevisførelse om voksnes tidligere seksuelle adfærd, kan der være anledning til at overveje, om ikke bevisførelsens tilladelighed bør afgøres efter samme restriktive kriterier. Den gene og krænkelser, som typisk er forbundet med en bevisførelse om tidligere seksuel adfærd, vil for vidnet typisk ikke ændres væsentligt ved, at lovovertrædelsen har karakter af et voldeligt overfald eller voldtægtslignende forhold, der er omfattet af den gældende bestemmelser, eller om den har karakter af en anden sædelighedsforbrydelse, der ikke er omfattet, f.eks. en overtrædelse af straffelovens § 222 om samleje med mindreårige eller § 232 om blufærdighedskrænkelser.

Efter Strafferetsplejeudvalgets opfattelse kunne det derfor overvejes at udvide anvendelsesområdet for retsplejelovens § 185, stk. 2, til at gælde for sædelighedsforbrydelser i almindelighed, dvs. overtrædelser af straffelovens kapitel 24 og eventuelt tillige § 210 om incest. Under hensyn til, at Rigsadvokaten havde